

Árvíz kockázat-kezelési tervezés II. ütem

Országos Árvízi Kockázatkezelési Konceptió,
a SWOT analízis eredményei

Környezetvédelmi
Szakértői Iroda

Előadja:

Kisgyörgy Sándor (kszikft@kszikft.hu)

Miskolctapolca, 2014. május 6-8.

Vízkárelhárítási országos konferencia

Pályázati felhívás

Az irányelvet a 178/2010 Korm. rendelet ülteti át a hazai jogrendbe.

Alapelve: a kockázatok kezelését társadalmasítani kell,

A célok kitűzésében döntő szerepük van

a területfejlesztésért, vidékfejlesztésért, környezet- és természetvédelemért, kulturális örökségvédelemért, közegészségügyért, felelős közigazgatási szerveknek,	az önkormányzatoknak, a társadalmi szervezeteknek és a térségben élő embereknek.
--	--

Együttműködési készségük biztosítása érdekében,

előterjesztést kell tenni az országos kockázatkezelés végrehajtásnak alapelveiről a döntéshozók számára.

E cél érdekében készüljön: Országos Árvízi Kockázatkezelési Irányelv és Program

Javaslatunk:

1. **ÁKK II. fázisban**

Elkészült az Országos Árvízi Kockázatkezelési Koncepció.

Ennek vízügyi felső vezetői jóváhagyásával megszületnek, a hatékony és összehangolt árvízkockázati stratégiai tervek kidolgozását biztosító döntések.

2. **Az ÁKK III. fázisában**

elkészülnek az árvízkockázati stratégiai tervek.

Ezek meghatározzák a lokális árvízkockázat kezelési tervekhez szükséges általános kereteket.

Teljesítik az EU Árvízkockázati Irányelv előírásait

3. **Az ÁKK projekt zárásaként**

A kormányzati döntés előkészítési dokumentumokra vonatkozó eljárásrend (38/2012 Korm.) szerint elkészül az Országos Árvízi Kockázatkezelési Stratégia,

Meghatározza a stratégiai tervek megvalósításának kereteit.

A Koncepció

Igyekszik követni a Kormányzati Stratégiai Döntés Előkészítő Dokumentumok tartalmi követelményeit (38/2012. Korm.)

Helyzetelemzés;

Alapelvek;

Jövőkép;

Stratégiai változatok;

Javaslat a ÁKK Stratégiai tervezés során részletesen vizsgálendő változatokra

Helyzetelemzés

Természetföldrajzi (alapvetően vízrajzi) adottságok

Politikai, gazdasági, szociális, technológiai viszonyok elemzése

Szomszédos stratégiák

Intézményi háttér

SWOT elemzés

Intézményi háttér

Az árvízvédelem a magyar vízgazdálkodási közigazgatás része.

Jelenlegi állapota többszöri átszervezés eredménye:

- helyzetfelmérés nélkül,
- nem vízügyi kezdeményezés,
- jellemzően politikai célkitűzések mentén,
- inkább felső vezetői alkuk, mint szakmai logika

Szakpolitikai célok a teljesség igénye nélkül:

- El kell választani
a vízgazdálkodási kezelői feladatokat,
a hatósági hatáskört,
a kivitelezői kapacitásokat.
- A vízügy, környezetvédelem, természetvédelem és a területfejlesztés összeszervezésében rejlő szinergiák kihasználása,
- a vízügyben meglévő közfoglalkoztatás szervezői kapacitások hasznosítása,
- az önálló vízügyi hatóságban rejlő szinergiák kiaknázása,
- a vízgyűjtő-gazdálkodás és a vízvédelem kettéválasztásában rejlő szinergiák érvényesítése.

Megváltozott az árvízvédelem finanszírozási struktúrája.

A kezelői feladatokhoz a források folyamatosan szűkültek,

A fejlesztések átkerültek a pályázati rendbe,

tervezhetőségük csökkent,

a finanszírozási döntések időigénye megnőtt.

A pénz felhasználására maradó idő csökkent,

e változások eredményeit a SWOT tábla tükrözi.

Interjúk

a vízügyi igazgatóságok szakértőivel,
ezt követően részvételükkel SWOT elemzés;
erősségek, gyengeségek, lehetőségek veszélyek.

A tábla a falon.

SWOT elemzés I. Erősségek:

- Az árvízvédelmi rendszer jól működik,
- Az elmúlt 50 évben nem volt haláleset, amit árvíz közvetlenül okozott

Ennek oka:

- kiépített árvízvédelmi művek
- megfelelő szaktudás és elhivatottság,
- kiforrott védelmi szervezeti rendszer
- a lakossági bizalom nagy,
- jó lakossági együttműködési készség bizonyít.

SWOT elemzés II. Gyengeségek:

- Az ágazat érdekérvényesítő képessége gyenge,
- a juttatott források szűkösek,
- az érintett társágazatokkal való együttműködés problematikus.
- Jelentős a kiépítési hiány az árvízvédelmi műveknél,
- A belvízlevezető rendszer levezető képessége gyenge,
- a védelmi eszközök hiányosak, elavultak,
- létszámhiány és a szakmai utánpótlás hiánya,
- vízügyi életpályamodell hiánya,
- A társadalommal való kapcsolattartás gyenge,
- sokan még azzal sincsenek tisztában, hogy ártéren élnek.

SWOT elemzés III. Lehetőségek:

- Jelentősebb fejlesztési források a jövőben
- Új, rugalmasabb kockázatkezelési rendszer
- növekedhet a megelőzés szerepe
- növekedhet a nem-szerkezeti intézkedések szerepét,
- új technológiai megoldások alkalmazása,
- a meglévő tudásbázis jobb kihasználása, a kutatás-fejlesztés támogatása, újraszervezése
- a társadalom részéről a biztonság iránti igény növekedése,
- a víz társadalmi értékének, fontosságának felértékelődése.
- Vízügyes életpálya modell kialakítása

SWOT elemzés IV. Veszélyek:

- A földrajzi helyzetből adódó természetes elöntési veszélyeztetettség, a klímaváltozás negatív hatásainak felerősödése,
- az együttműködés korlátozott hatékonysága a felvízi külföldi partnerekkel,
- a vagyoni és nem-vagyoni értékek növekedése a veszélyeztetett területeken,
- a permanens fenntartási forráshiány,
- a kisebb volumenű fejlesztések háttérbeszorulása,
- a források nehezen tervezhető volta,
- a kárelhárítási rendszer eleve együttműködés-igényessége (érintettek, önkormányzatok, társtárcák, katasztrófavédelem, nemzeti parkok),
- a védekezésben résztvevő szervezetek szereposztása ellentmondásos,
- a konfliktusok az ágazati területfejlesztési és egyéb szervezetekkel nehezen kezelhetőek,
- társágzatok nem vállalják fel felelősségüket,
- a vízügyben állandó erőn felüli felelősség vállalás és megfelelési kényszer.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Kisgyörgy Sándor

kszikft@kszikft.hu

2014.05.06.

Vízkérelhárítási országos konferencia